

РАБОТНИЧЕСКА ИСКРА

Орган на Работническата Комунистическа Партия в България.

RAV. ISKRA, Organ der Kommun. Arbeiter-Partei Bulgariens.

Organ of the Bulgarian Communist Workers' Party.

Organe du Parti Ouvrier Communiste de Bulgarie.

АБОНАМЕНТ: 10 броя — 10 лв., 20 броя — 20 лв., 40 броя — 40 лв. Един брой — 1 лв. Двоен брой — 2 лв.

Адрес: Ж. Дикиджиев, ул. 25 линия № 2 — Варна
Adresse: Sch. Dikidjess, 25 linia № 2 — Warna (Bulgarien)

Не в изборната борба, а в огъня на гражданската война с буржуазията и всички дребнособственически елементи от каквито е съставен комунизма на тесните тука и в Русия е вашето спасение.

Телефон 121
ПЕЧАТНИЦА ЗОРА
ИЗДАТЕЛ
Печатарска Пролет. Кооперация „Единство“
ВАРНА

Пътят на анархията.

Днес когато локвите кърви още не са изсъхнали по улиците на Ямбол, Нова Загора и София, от уличната борба на 26 того, пред пресните гробове на десетина доблестно загинали в борбата идеалисти и пред няколко десетки вече томящи се из затворите български анархисти, ние не можем да се не спрем на това явление и го преценим от наше работническо революционно комунистическо гледище.

Разрушителната сила на капитализма над дребното производство не остана не забелязано от дребно-буржуазната интелигенция. Германския народен учител Штирнер, стана анархист-индивидуалист, не за друго, а за това, че той искаше човека да бъде такъв какъвто беше до властната разрушителна сила на капитала, но свободен от феодализма. Той не желае да експлоатира, заповедва и управлява друго, но не желае и да бъде експлоатиран, заповедван и управляван от никого, било то от часно лице класа държава или общество. Той желае да произвежда, да се труди, да разменя и чрез размената да получи всичко на що има права неговото материално естество и морално „Аз“. Капитализма с всички средства обаче разрушава из основата тези желания, на идейния еснафлук и Штирнер обявява разрушителна война на капитализма с всички средства. Обаче колективизираната експлоатиран труд от капитализма, остава дребно-буржуазния мечтател економически много немошен, в своите средства да премери силите си с способността на капитала и той се отдава на борба на дребно т. е. на едноличните терори.

Прудон и Бакуин обаче, вече солидни радикално мислящи буржуазни интелигенти, анализират капиталистическите противоречия по дълбоко, извадиха по други заключения. Прудон и Бакуин виждат злото, не в самия капитализъм като економическа система, а в общото в частната собственост и власта. Те не могат да разберат че власта е израз на волята на класовата часно собственост, и че при изменението на часната собственост в обществена изменя се и съществуването на власта. Тъй, че ако власта при часната собственост е оржие на имотните за защита на часната собственост и класовите привилегии; то власта при обществената собственост и безкласовото общество е необходима за защита против желаниа, опити и покушения на отделни личности, групи и съсловия да се наложат на обществото било с възстановяване на часната собственост, било с експлоатация или паразитически живот. Тъй че безвластниците Прудон и Бакуин дохождат до положението: за да унижат бляхата, най-рационалното средство е да се запали и изгори къщата.

Ценостите на сътрудничеството и разделението на труда в капиталистическото производство за обществото, бе вече тъй очебиен факт, че те, като ценности за човешкия прогрес трябва да се признаят като обществена необходимост и анархистите от индивидуалисти — безвластници трябва да станат колективисти безвластници. Свободата на личността в производствените отношения, вече, за тях ставаше очевидно, че се изключаваша и те трябва да я жерт-

ват, но в обществените отношения те упорствуват и до днес.

Тази форма на анархизъм се теоризира от руския княз Кропоткин. Ако чистата форма на анархизма именно: ортодоксалния анархизъм — свободата на личността — заслужават днес от руските анархисти *братя Гордини* т. е. *Пан Анархизъм* (Все Анархизъм) що значи: анархия в производството, анархия в обществото, анархия в семейството, анархия в научните дисциплини и пр.; то кропоткински анархо-комунизъм трябва да се разглежда само като най-вулгарен опуртионизъм на ортодоксалния анархизъм. Вътрешното противоречие на кропоткинската научна дисциплина е нейната двойственост: на колективизма в производството и анархията в обществото. Това в теорията приложена на практика безусловно застрашава пролетарията с бждащи най-възможни експлоатации на по-силния над по-слабите. Теорията на свободните договори е сама по себе си, преди всичко, теория на търговски производствени съглашения и всякога е в полза на по-силния. Само един конкретен възможен пример е достатъчен да ни убеди в нейната основна вредност: Да предположим, че на първия ден после пролетарската революция вместо пролетарска диктатура в международен мащаб, се въдворяват анархо-комунистическите на свободните договори комуни. И при договорването комуната на морския международен транспорт, като най-мошен фактор в живота на обществото, договорва с отделните комуни: свободни договори, които безусловно ще бждат: „ако щеш“. Тя ще завоюва за себе си привилегии и облиги произтичащи от размените и доставките, — като счита своите потребности по високо от тия на другите комуни и по такъв начин се налага като господствуваща. Това може да стане и в сяка страка и с всички производствени отрасли, а невъзможността да се сключат свободни договори, безусловно ще доведе (да кажем също във водния транспорт) отделните комуни до конкуренция и взаимни кървави стълкновения. Договорите при анархо комунистическото общество, разбира се, не могат ни да бждат задължителни, ни наложени; защото в обществените отношения няма ни изразителна колективна мощна обществена воля, ни регулатор т. е. отсъства властта.

Абсурдността на анархо-комунистическите теории изглежда на лице при най-малък критически анализ, техната ефемерност малко привлича мислящия пролетарият. Иначе и не може да бъде. Анархизма се яви като отражение на анархията в капиталистическите отношения, израз на почвата на разрушителната сила на капитала над дребното производство. Дребната буржуазия отговаря на разрушението на нейното битие с обратната теория за разрушаването на капитализма. Маркс обаче следвайки капитализма схваща не само неговата разрушаваща роля, но и тенденциите на създавателните елементи в него, а това бе разделението и колективизирането на труда и израстването на пролетарията като обществено историческа създавателна сила на комунистическо общество, което може да се осъществи само чрез пролетарската диктатура — до момента на унищожението следите на класите и за-

шишава и регулира от обществена комунистическа власт, като изразител и защитник на волята на обществото, за запазване от възбуждането на класи, съсловия, експлоатация, покушения, паразитизъм и посегателства над него.

Анархизма в България доби извесно зичение не вследствие логиката и силата на анархистическите научни дисциплини, а вследствие измената на тесняшката комунистическа партия на боевата задача: освобождението на пролетарията. Част от работническото в тази партия и то една от най-решителното за революционна борба, но не стъпила основно в своето съзнание на почвата на принципите на класовата борба, се увелече за повърхностната революционност на анархистуещата у нас радикално мисляща буржуазна интелигенция и днес плаща своята дан в името на психологически абсурди. Че не с такива принципни методи и тактика ще победи пролетарията ние сме го казали. Тези методи изразени в събитията в Ямбол сега от анархистите и избиеенето на тесняците в Кюстендил миналата година, само потвърждават нашите тезиси, изложени в статията на един от предидущите номера на „Работ. Искра“: „Буржуазна и пролетарска тактика и стратегия в революционните класови стълкновения“.

Ние, не сме от тези дето ще осъдят анархо-комунистите, че те със своите акции ще дадат повод на буржуазията да усили терора от горе над пролетарията, защото сме дълбоко убедени, че буржуазията е всекога еднакво терористична, и тя е снисходителна към пролетарията само когато той е безпрекословен роб или покорно оржие; а на такова глупаво състояние на работническото ние не сме партизани.

Революционния съзнателен пролетарият, носител на левия комунизъм, от казаното по горе се вижда, че няма никде допирни точки и общо с анархо-комунизма. И до колкото анархизма се изрази в България, като чиреп от разбитата се идейно тесняшка партия, — постепенно ще изчезне, и то не вследствие само репресии от страна на буржуазията, но и вследствие своето идейно безсилие.

Финансовия банкрут на България.

(продължение от брой 8).

„Надежният“ чл. 121 от договора за мира не ще може да спаси положението на безвъзвратно фалиращата, все повече и повече държава; отсрочката която тоя член предвижда за плащането на репарациите създава само праздни илюзии у навиците, които ще плащат репарационния джлг.

Към казаното, за да се охарактеризира още по ясно финансовата разруха на държавата, трябва да се прибавят и тъй наречените *държавни джлгове*: Консолидираните 2,786,449,581, летящите 430,470,000 лева образуват външните държавни джлгове на държавата, които вжзлизат на 3,216,919,581 зл. франка. Вътрешните джлгове на държавата, също консолидирани и летящи, произтичащи от вътрешни джрж. заеми, свърхсметни кредити и покриване дефицита по редовните и извънредни бюджети на държавата, вжзлизат на 3,782,421,590 ле. — общият джлг на държавата вжзлиза в цифри — от вътрешните и външните джлгове — на *кръгло седем милиарда*, но нека се забележи че тоя

джлг — не е действителният защото външните джлгове на България не сж в българ. левове, а в чужда валута, в злато, Фактически джрж. джлг е най малко седемдесет милиарда лева!

За тоя колосален джлг годишно държавата трябва да плаща проценти и др. четири милиарда лева, т. е. колкото целият си сегашен бюджет!

Какво означават тия километрически цифри изразяващи финансовата криза на България, ако не един безвъзвратен финансов банкрут, който стопанската разруха прави още по сигурен и близък.

Не може да бжде развързката друга освен умираше на бурж. държава и тържеството на пролетарската диктатура.

Въпреки всичко това, финансистите на съвремената, отживела вече исторически времето си, държава правят безполезни и отчаяни опити да я спасват чрез „уравновесяване“ на бюджета ѝ. Всичко напусто! Нищо не помага! Громяната на джлговете расте прогресивно с вжтрешната ѝ органическа и смъртна криза.

„Съкращения“ на чиновническия персонал за „подобрене“ положението на останалите на служба за сметка на уволнените също не помага. „Економии“ също сж безпомощни: Механизма на буржуазната държава отива вече към пълно и сигурно разложение, което е безпогрешен признак за нейната близка смърт. Противоречията растат за да я сринат. Революцията дебне за да я убие.

Руските другари работници комунисти за нас.

„Съгласно тактиката на нашия интернационал, всеки съзнателен комунистически работник-пролетарий е длъжен да бойкотира парламента и органите на всички местни самоуправни (окръжни, градски, общински и пр. съвети), до когато те служат в поддръжка извътре на капиталистическия строй. Ние пролетариите нямаме сметка да поправяме и подобряваме буржуазните закони: ако даже ние и изпратим в буржуазните учреждения наши избраници и депутати, то те там с своята критика и искания дълбоко не могат да изменат сегашната експлоататорска система: най-много, те ще може да се добият до дребнички безполезни изправления, които само ще торможат приближаващото се разпадане на капитала и по такъв начин ще продължат нашето угнетяване.

От това, което ние виждаме в изпратените ни Бургаски и Плевенски позиви, българските леви комунисти протестират против участието на лже-комунистите-тесняци от III интернационал в парламента и в януарските буржуазни избори. Сжщо това постоянно прави и „Работническа Искра“. Този орган на нашия интернационал постоянно запознава работниците и с основните мотиви на нашата борба, ту в Англия, ту в Германия, ту в Русия. Българските другари стоят на висотата на движението и не е далеч времето, когато тези верни часови на революцията действително ще ни додат на помощ“.

(Из 13 Бюлетин на братската 3. Руска Работнич. Ком. Партия).

Четете и поддржайте материално „Работническа Искра“.

Партиен живот.

Плевен.

На 26 март бе свикана партийна конференция присъстваха делегати на всички в 6 отделни фабрики и по големи работилници, избра се в същата конференция М. И. К. на плевненската Работ. Коммунистическа организация. Всека седмица организацията свиква дискусии сбирания, които се посещават добре.

ВЪНШЕН ПРЕГЛЕД.

Австрия.

Виена, 17 март 1923.

... И тук както навсякъде: буржуазията се окопва и взема инициативата в свой ръце. Реакцията се засилва. Винави за това е на първо място „социалдемократията“, а на второ не много отдавна родената „комунистическа“ партия. Виенската „демократия“ е позната в историята на работн. интер. движение като най-опортюнистическа. Тя и днес безрезервно и открито дава подкрепата си (чрез гласа си в парламента) на Зайпеловото правителство (христ. „социалисти“) в данъчно-то заробване на работнич. класа, а чрез умишленото си колебливо държане спремо хакенкрайцлерните (нац. „соц.“) се явява като интелектуален виновник в зачестилите напоследък убийства над работници. Тукашната „соц. демокрация“ има решаващо влияние в синдикатите. Тя е в състояние чрез силата на последните най-малкото да ограничи терора на „нац.-социалистите“. Но тя не желае това! Защо? Това е въпроса върху който се замислят много работници и намират отговора му: „соц. демокрация“ предпочита буржуазията и реакцията чрез една „работническа власт“, защото под черните криле на реакцията тя се чувства сигурна и спокойна.

На второ място е виновна „комунистическата“ партия. Нищо чудно. Тактиката и политиката на III и IV-а вобщо засилва реакцията и ослабва работничеството. Тази тактика и политика са виновни за днешния упадък на работническата класа.

Тукашната „комунистическа“ партия се появи преди пет години на австрийския политически хоризонт с истинския революционен лозунг: „Социална Революция“, „Диктатура на пролетарията“, „Властта в ръцете на работническите съвети“.

Без да проследим „еволуцията“ на тия лозунги нека видим направо какво представляват те днес.

Ето ги: „Единен фронт“ — с убийците и предателите на работническата класа! (Тукашната „комунистическа“ партия се обръща винаги към „ръководящите тела“ на работниците).

„Работническо правителство“, което да премахне тежестите над работническата класа данъци, (като че ли това е възможно в рамките на капиталистическото общество).

Нека забележим, че и положението вътре в партията не е розово. Още преди конгреса (състоял се на 4—6 март т. г.) бяха забелязани горещи спорове между отделни партийни членове, от които едините били за по усилен „публична“ дейност“ и обвинявали вторите с прозвищете „синдикалисти“, които обръщали всичкото си внимание на синдикатите. Тези спорове не закъсняха да се пренесат в печата. Вземете, който и да е предконгресен брой на „Роте Фане“ — ще ви покаже горното. На конгреса не стана разцепление, защото... защото представителя на III интернационал, довтаса навреме! присъствието на последния докара до... един компромис т. е. всички резолюции в духа на тезисите на III-ия интернационал. Интересна е речта на представителя на III интер. В нея той след като забеляза, че в „ръководящия слой“ на партията е настъпала една „нездрава атмосфера“ се провикна: „не бива повече да има фракции“. (Из Роте Фане от 6 март бр. № 1161). От какво естество са тия фракции и дали продължават да съществуват въпреки провикването на представителя на интернационала, това ще видим друг път.

Австрийското работничество се намира на кръстопът. То е наситено на предателствата на „социалната“ демокрация и от безполезните „протести“ на „комунистическата“ партия.

Появата на Австр. Раб. Комунист. партия, която немедленно да поведе работниците към отбрана, нападение и победа е една извикана от нуждите на времето историческа необходимост.

Разрухата на капитализма.

Германия.

Марката се вече „стабилизира“. Социал-демократи и синдикати могат да тържествуват: дълго време чакаха те да се осъществят мечтата им. Но със застояването на марката германските цени на стоките се изравниха и с ония от външния пазар, експорта спре и производството замира. През януари от 38 синдикатата с 5-8 милиона члена 252,873 д. бяха безработни и в 37 съюза с 5 милиона члена работеха 621,244 с намалено работно време. Числото на безработните след януарий се е увеличило. Според официалната статистика на 19 февруари е имало 393,000 съвсем безработни. А действителната цифра трябва да надминава половин милион. От тях само 144,312 получават нищожна помощ. За четирите следущи седмици числото на безработните пак се е увеличило. Със семействата си, инвалидите от войната и неспособните за работа, в демократична германска република, се намира цял милион от гладуващи, обречени и а гладна смърт. Ежедневно се чуват съобщения за спиране на производството или за ограничаването му. Според статистиката и а синдикатите най-голямата безработица е в тютюневото производство 23.8%, в строителното 12.4, съюза на фабричните работници 4.2%. На всеки сто члена се падат при тютюноработниците 53.4 с намалена работа, при текстилните работници 39.7%, при obuшарите 64.6%.

Белгия.

В белгийския парламент е внесен законопроект, според който се премахва осемчасовия работен ден и се въвежда десетчасовия. Приемането на законопроекта е сигурно. Още от сега на много места в провинцията е премахнат 8 часовия работен ден — със съгласието на соц.-демократията и синдикатите. Същевременно расте и безработицата.

Полша.

Полша стои по-долу от Пруска Германия. Но понеже тя е повече земеделска страна, това не се проявява така резко. Финансовото безумие е дошло до апогея си. Външните дългове са три и половина милиарда марки, — вътрешните 600 милиарда; циркулират 730 милиарда. Искат да „стабилизират“ валутата. Полската марка е по-долу от половината стойност на германската. Тя също спада вследствие руската авантюра. Безработицата расте. Текстилната индустрия замира. Работата на парче взема по-големи размери. Тия дни фалирала една банка, няколко фабрики и единственото корабостроително предприятие.

Италия.

Числото на безработните достига вече до 400,000. Това е 1% от цялото население. Пресметнато заедно с семействата това означава, че около третината от италианското население мре от гладна смърт. Неотдавна е премахнат 8 часовия работен ден. Мусулини отдава и държавните предприятия напр. телефонната служба на частния капитал.

Чехо-словакско.

Парламента разгледа и прие за един ден „Закона за защитата на републиката“. Този закон надминава не само закона за социалистите, но и оня за военното положение на Носке. Чехските соц.-демократи гласуваха за законопроекта (има две социал-демократически партии), а немските депутати от демагогия гласуваха против него. „Московските“ кому.-реформисти направиха „революционен парламентаризъм“ но бяха веднага изхвърлени от полицията. Заседно с тях са изхвърлени и четирима национал-социалисти.

Англия.

Числото на безработните в Англия на 26. II е достигнало до 1,328,000. Господа работническите водители Рамзей, Макдонал, Тома, Филип и др. днес, четвъртък, са поканени на вечеря от краля в Букингамския палат. Вижда се, че предстои ново спадане на работническите надници.

Югославия

Унищожена в коте-рийни борби лжекомунистическа партия от Югославянското правителство с обявяването ѝ за „недегална“ м. г., през месец януарий т. г. в Белград се е възобновила под името *Независима работническа партия*. За своя задача те я прогласиха:

- 1) *Отбрана против реакцията.*
- 2) *Възстановяване на гражданските и др. права на работническата класа.*
- 3) *Борба за легалност, т. е. за свобода на съществуване и борба и пр.*

Орган на тая изборджийска партия е в. „Радник“, който след прегледане, по искането на Белградските административни власти (правителството), от Белградския окръг с. д. е бил одобрен и с това се разрешило лонататжното му излизане. Устава на тая партия (отговаряща на българската тесняшка партия) също е бил прегледан и намерен за законен.

Чудна идилия между правителството на Пашич и югославянските орждия на III интернационал, които тепърва се конституират като легална партия!

Цейлон.

Агенция Райтер съобщава: От две седмици стачкуват 15000 кули, които работят по железнопътната линия. Влаковете са спрени. Стачкови-изменници няма. Това е първата голяма стачка станала сега в Цейлон. Сенегалците в индийския океан нямат синдикат, макар да са поданици на Британското кралство. Затова солидарността им е тжй здрава и непоколебима.

Дописки.

Русе. 18 март 1923 г.

На 18 март, на повсеместната акция на тесните социалисти по случай разтурянето на камарата, младежкия и женския ден, говориха на събрание в цирка четирма техни оратори. Един млад адвокат от страна на младежкото им дружество, една даскалица жена на един тесняшки директор от страна на женския им кръжок, и двама други водители от първи ранг също адвокати, съветници и депутати, сега изгонени от камарата на Стамболйски и дигат масите на отчаяна изборна борба за XX об. нар. събрание.

Първия им оратор говори по младежкото движение и се спира на исторически дела, дати и личности на парижката комуна, без да посочи на едно такова на тесняшките революционери, и без да каже нещо за псувните против тях като широк социалист по-рано.

Втория им оратор жена се спира на страданията на жената в днешното общество и сочи спасението им под знамето на тесняшката партия в изборната борба за селско-работническо правителство.

Третия им оратор се спира по войните, допълва първия като води също примери от парижката комуна, но и той без да посочи ни един такъв на тесняшката партия.

Четвъртия им оратор разглежда положението след разтурването на камарата и преди нея, и му се чертаят миражи за „Селско-Работническо правителство“.

На-край след като оплакаха страданията на работническата класа на малоимотните и селените, без да кажат нещо за своите излишества по домовете, посочиха им изхода в изборната борба за „Работническо-Селско правителство“.

На работниците от тесняшката партия ние пак ще кажем, че бюлетината не е оржие за борба и освобождение на тях за каквото тесняците го смятат. Буржуазията има нужда от питомните и хрисими тес-

ни социалисти, защото те задържат с бюлетината и не посочват на изхода с оржие в ръка на работниците да се освободят. Не в изборната борба, а в огъня на гражданската война с буржуазията и всички дребнособственически елементи от каквито е съставен комунизма на тесните тука и в Русия е вашето спасение.

Ловеч.

Тесняците пак бити. На 18 март на митинга грябваше да се явят всички селени комунисти с лозунгите и знамената си в Ловеч. Но изменицата на единия фронт дружбашка полиция, заседнала в окопи, наби тесняшките групи на общо основание и взе трофеи червенонивените им знамена и като победителка влезе в града.

Градските тесняци се събраха до 90 души в салона на протест, но нямаха здрави гащи да протестират. След като намериха скрити зад клуба в дървата Цачо Сяров, а в една вършачка депутата Неков и ги доведоха на събрание, последните изговориха: „другари и другарки, хайде да се разотидем мирно и тихо. То ще му дойде времето, пак и нареждане нямаме“.

Ето храбрите революционери при пълното методично отстъпление отиват назад и водят масовата партия заднешком към победа. Другарите работници от града и селото и тоз път почувстваха на гърба си какво могат да получат от функционерите и партийните бюрократи, и следва ли да се влачат подир тях, да ги избират и да правят избори.

Ето над що следва да се замислят.

Хасково.

На 11. II. т. г. се произведе избор за общински съветници. Нашата група излезла с позив, в който посочи, че всяко участие в общината, които и да са те — създават живот на господстващия строй, а мизерия и теглила за работническата класа, бойкотира всякакви листи.

Лже-комунистическата партия излезла с четири подред разнообразни позиви и един такъв на турски език, с които апелира: „Напред към урните с червено-винената бюлетина за завладяване на Хасковската комуна“, обаче, при проверката на резултатите се указа — назад, — вместо пълна комуна не можаха поне да си изкарат 7-тех съветника, които напред имаха.

На 15. III. т. г. се избира постоянно присъствие. От общия състав 16 съветника се разпределят: блок 6, „комунисти 6, земеделци 2 и широки 2. При гласуването земеделци, широки и „комунисти“ съгласували с лозунги, от блока един е гласувал за кмет „комуниста“ П. Сталев — пропада, останалите 5 съгласували за кмет и 2 помощника от блока, което се и възприема, понеже лозунгите считат за невалидни.

Лже-комунистите направиха революционно раздрусване в общината с лозунга си, същото революционно раздрусване направиха земеделците и широките социалисти срещу блока — в лицето на буржуазията, измели ги с червената метла.

Плевен.

В Раб. вестник от бр. 210 до днес се съобщава че в работилницата на Генко Тачев и Иван Трифонов стачката за парче хляб и малки придобивки продължава. Чорбаджиите на тая работилница са най-големите тесняци. Това са банкериите на партията и как са посмели работниците да стачкуват против своята другари тесняци. Никой не може да разбере. Сигор работниците са станали кон-трареволуционери! Храбрите тесняци чорбаджиин макар и сезон не се отчайват, те дават на парче да им се работи.

Намират се класосъзнателни тесняци, които протестират с мощния си глас против нарушенията на 8 ч. работен ден и работата на парче, обаче за себе си работят и поддържат другарите чорбаджиин, като пакостят с това на работниците стачници. Обаче това е добър урок за тесняшките работници, за да могат по-широко да си отворят очите.